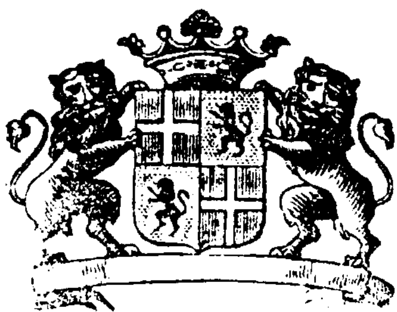
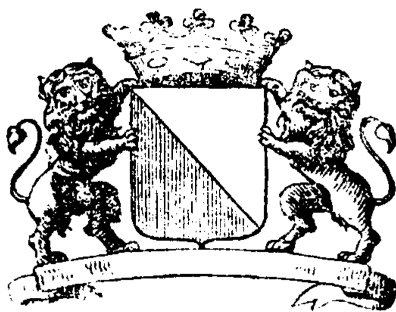
A°. 1856. N°. 179.

WOENSDAG 30 JULIJ

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Ter Stedelijke Secretarie zijn algemeen verkrijgbaar gesteld: de *Verordening* op de politie der Stads Wateren, tegen betaling van 10 Cents, en de *Verordening* op het Marktwezen, tegen betaling van 15 Cents.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,
Namens dezelven,
De Secretaris,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 30 Julij.

Het vogel eiland of Isla de Aves.

Er liggen in de Caraïbische zee twee eilandjes, die beide den naam van *Aves* hebben verkregen, omdat zij, onbewoond zijnde, slechts tot verblijf der zeemeeuwen verstrekken. Zij zijn even als alle zeeoevers in de tropische landen met mangelhout begroeid. Een dezer vogel-eilanden is gelegen nabij het Nederlandsche eiland Bonaire; het andere ten zuidwesten van St. Eustatius, bij het Nederlandsch eilandje Saba. Op 15.30 N. breedte, en 314.30 lengte.

Het is het laatste, dat thans eenige vermaardheid heeft verkregen wegens de guano of vogelmest, die het bevat, en die eene twist heeft opgeleverd tusschen het gouvernement van Nederland en dat van Venezuela.

Wegens zijne nabijheid van St. Eustatius, gingen van tijd tot tijd kleine vaartuigen daar heen, om meeuwen eijeren te zoeken en mangelhout te kappen. Hier door was het te St. Eustatius wel bekend, dat het guano bevatte, doch men dacht, dat het de kosten niet waard zou zijn, om deze meststoffen te halen en te vervoeren.

Een paar jaren geleden werd dat vlakke eilandje ook door eenige Amerikanen bezocht. Deze namen de guano op, en maakten er grooten ophef van in de V. Staten, zoo zelfs dat er eene maatschappij zich vormde, die voor eene aanzienlijke som inschreef, men zegt voor twee millioen dollars, om deze guano op te graven en te vervoeren. Doch om dit met zekerheid te kunnen doen, verzochten zij de bescherming van hun gouvernement.

Het schijnt dat dit gouvernement, het eiland Aves hoorende noemen, niet gedacht heeft aan het onbeduidende eilandje van dien naam nabij St. Eustatius, maar dat het in het oog heeft gehad het meer bekende eiland Aves, dat aan Venezuela toebehoort; want het verwees de aanzoekers naar het gouvernement van Venezuela, om koncessie te vragen, om de guano van daar te mogen vervoeren.

Zoodra dit gouvernement vernam, dat het eigendoms regt van dit eilandje hem toegekend werd, en dat het eene rijke lage guano bevatte, besloot het, om voor zich zelve deze ontdekking te benuttigen, en zond in December 1854 er een garnizoentje heen van 25 man, die de Statuanen, welke er aan wal wilden komen, om eijeren te zoeken en hout te kappen, afweerden. Zoodra dit bekend werd, vorderde het Nederlandsche gouvernement de erkenning van Venezuela van zijne regten op dat eiland en de weder in bezitstelling van zijn eigendom, op grond dat het vroeger door eenige Nederlanders, die door eene schipbreuk daarop geworpen waren, in bezit genomen was. Venezuela bestreed deze bewering, en bleef, zegt de *El Diario de Avisos* van Caracas, het laatste aan het woord. Venezuela bood aan om de kwestie van eigendomsregt te onderwerpen aan de uitspraak van Arbiters. Gedurende deze onderhandelingen met den zaakgelastigde van Nederland, verschenen er voor La Guayra drie Hollandsche schepen, om de vorderingen van Nederland te ondersteunen. Door tusschenkomst van den heer *Bingham*, zaakgelastigde van Engeland, geautoriseerd door zijn gouvernement, om zijne goede diensten te bezigen ten einde de zaak te bemiddelen, kwam men overeen, dat er eerst te Curaçao onderhandelingen zouden geopend worden, betreffende de gebeurtenissen te Coro en over het eiland Aves; en dat, in gevalle er binnen den tijd van drie maanden geene vereffening plaats vond, de onderhandelingen te Caracas of in den Haag moesten voortgezet worden. Later bevatte *El Diario de Avisos* het volgende: „De heer *Fortunato Corvaia* is benoemd tot Minister plenipotaris bij Z. M. den Koning der Nederlanden, met genoegzame magt om in den Haag eene vereffening van het geschil te erlangen, welke beide partijen tevreden kan stellen."

Dien ten gevolge is de bezetting van Aves weder afgehaald en naar de vaste kust overgebragt. Doch het bleek dat de Venezolanen niet bekend waren met de plaatselijke gesteldheid van een land, waarop zij aanspraak maakt. Zij wisten niet dat er geen drinkbaar water was, want de manschappen leden er zulk een dorst, dat zij het wit van de eijeren moesten uitslurpen om hunnen dorst te lesschen.

Thans zal men door middel van aard-, rijks- en geschiedkunde moeten beslissen aan wien het regt van eigendom van het eiland in kwestie toekomt.

Venezuela zal beweren, dat ze regt heeft op dit eilandje, omdat de Archipel, waartoe het behoort, door de Spanjaarden ontdekt is, en dat Spanje zijne regten op de eilanden, in hare nabuurschap gelegen, aan haar heeft afgestaan. Nederland beweert regt op dit eilandje te hebben, omdat het door Nederlandsche schipbreukelingen in bezit is genomen. Wanneer zulks gebeurd is, zegt de *Diario de Avisos* niet. Misschien is zulks gebeurd in den aanvang van de zeventiende eeuw; want toen *Philip II* den Nederlanden verbood, zout uit Portugal te halen, zeilden deze naar de Caraïbische zee om eilanden op te sporen, die natuurlijke zoutpannen hadden, uit welke zij dan ook gedurende den oorlog met Spanje zout vervoerd hebben.

Misschien heeft deze schipbreuk der Nederlanders plaats gehad lang vóór de bezitneming van St. Eustatius.

Het eilandje Aves schijnt in vroegere eeuwen aan het Nederlandsche eiland Saba verbonden te zijn geweest, want het ligt aan het einde van de groote zandbank, die zich van het eiland Saba 23 uren ver zeewaarts uitstrekt. Door deze zandbank zijn de beide eilandjes als het ware aan elkander verbonden, en uit dien hoofde ook zou men het eigendomsregt aan Nederland kunnen toekennen. Het schijnt bij Saba en St. Eustatius, beide Nederlandsche eilanden, behoort te hebben. Ook hebben de Nederlanders eeuwen lang het ongestoorde gebruik er van gehad, door er mangelhout te hakken en eijeren te halen. De wet kent immers het regt van eigendom van een vast goed aan hem toe, die meer dan 30 jaren het ongestoorde gebruik er van gehad heeft.

In *El Diario de Avisos* van Caracas van den 12. Maart vindt men, onder de berigten der Verhandelingen van de Wetgevende kamers van Venezuela, onder dagteekening van den 8. Maart, medegedeeld, dat de Uitvoerende Magt een vertoog aan de beide Wetgevende kamers ingezonden heeft over den toestand der betrekkingen met het gouvernement der Nederlanden, welk vertoog in eene openlijke zitting is voorgelezen. Het volgende bevat er den zakelijken inhoud van:

„Venezuela nam in Dec. 1854 bezit van het eiland Aves, en al dadelijk vorderde het Nederlandsche gouvernement de erkenning door ons van zijne regten op dat eiland en de weder inbezitstelling van zijn eigendom, op grond dat het vroeger door eenige Nederlanders, die door eene schipbreuk daarop geworpen waren, in bezit genomen was. Venezuela bestreed deze bewering met kennelijk welslagen, en bleef het laatste aan het woord.

„Betreffende het eigendomsregt van het eiland Aves bood het gouvernement aan, zich te onderwerpen aan de uitspraak van Arbiters.

„Dit was de toestand der zaken, waarmede de heer *Lansberge* genoegen had genomen, toen hij door zijne regering tot Gouverneur van Curaçao benoemd werd; en niettegenstaande al de bewijzen van bijzondere onderscheiding, die onze regering aan de Nederlanden gegeven heeft, en de billijke maatregelen, die tot herstel der verongelijkingen genomen zijn, verschenen er drie hollandsche schepen voor La Guayra; en nadat het geringe geschil wegens saluutschoten, vereffend was, werden er onderhandelingen geopend met den heer *Delclisur*, zaakgelastigde van Nederland. Toen men echter dacht dat alles op de meest vreedzame wijze geschikt was, verrastte de zaakgelastigde van Nederland ons gouvernement met eene peremptorische intimatie van drie dagen, om aan zijnen eisch betreffende het eiland Aves te voldoen.

„Wij zouden de boodschap van de uitvoerende magt medegedeeld hebben ten einde het publiek met derzelver inhoud bekend te maken, doch zij is ons geweigerd, met bewering dat het verboden is zulks te doen. Wij hebben medegedeeld datgene wat wij ons te binnen kunnen brengen en voegen slechts hierbij dat in die boodschap met nadruk tegen de onregtvaardigheid van Holland wordt gewaagd; dat daarin met welsprekendheid gewezen wordt op het troostvolle denkbeeld der Columbiaansche konfederatie; dat aan het voorlezen er van door den minister van Binnenlandsche zaken uitbundige toejuichingen ten deel vielen, wegens de geestdrift, die het gevoel van eigen nationale waardigheid in de Venezuelaansche harten opwekte; en dat het vertoog door den Senaat naar de afdeeling voor de Buitenlandsche zaken is toegezonden om te worden onderzocht en daarop te berigten."

Men weet, dat het Nederl. gouvernement, ter vereffening van de verschillen, daarna den heer mr. *J. Schotburgh Hz.*, gouvernements sekretaris te Curaçao, in Januarij 1856 naar Caracas gezonden heeft, als buitengewoon gezant, maar dat deze kortlings, tijdens zijn verblijf te Caracas, aan de cholera is overleden, welke ziekte in Venezuela blijft heerschen. Intusschen voegde men bij het berigt van zijn overlijden, dat het geschil met Venezuela zoo goed als geschikt was. Welke die schikking is, is vooralsnog onbekend.

— Sinds Zondag morgen is er geen nieuws uit Spanje; alleen de brieven en de gewone berigten brengen bijzonderheden, en over 't algemeen geeft alles te kennen, dat de opstand op bijna alle punten het onderspit delft. Dat men uit Saragossa ook niets naders verneemt schijnt duidelijk, door den ingewilligden wapenstilstand, die 5 dagen zal duren. Jean en Malaga hebben zich nog wel niet aan het nieuwe bewind aangesloten, maar de *pronunciamento's* schijnen in die steden van weinig belang. — In Madrid zelf blijft de toestand meer gespannen. De behouders, polacos of reaktionnairen zullen het *O'Donnell* zeer lastig blijven maken, want deze schijnt liberaal gezind te willen regeren. Alleen verlangt hij voorloopig eene diktatuur, om daarna, een weinig naar zijn eigene inzigten, in liberalen zin de zaken des lands te regelen. Daar *Narvaez* en de zijnen, en daarmede de reaktionnaire partij, geheel meester zouden worden, als *O'Donnell* mogt vallen, zoo verwacht men meer en meer, dat de Progressisten begrijpen zullen, dat het 't best wezen zal zich met *O'Donnell*

te vergenoegen, die hun de hand reikt, liever dan geheel onder het despotisme te vervallen.

Het *J. de Madrid* bevat thans een volledig verhaal van den loop van zaken aldaar sedert den 13. Julij. Na te hebben uiteengezet, hoezeer *Espartero* geene schikking wilde, terwijl de Koningin, om den minister *Escosura O'Donnell* niet wilde opofferen, zegt het blad, dat *O'Donnell*, toen hij het voorzitterschap van een nieuw kabinet op zich nam, dadelijk den opstand verwachtte. Hij waagde den slag, alhoewel slechts over 5,450 man, 2,000 paarden en 60 stukken te beschikken hebbende, terwijl de milicie 18,000 man, 400 paarden en 16 stukken kon aanbrengen. De strijd werd algemeen, ze was zelfs hagchelijk; maar gelukkig stelde noch *Espartero*, noch bepaald een zijner vrienden zich aan 't hoofd van den opstand. De werking der milicie bleef daardoor onbestemd, en, ofschoon de burgerij met moed streed, moest ze ten slotte wijken voor de troepen, wier bewegingen met eene juiste overeenstemming geschiedden. — Had *Espartero* stellig gewild, hij had waarschijnlijk gezegevierd; maar wat was er dan gebeurd? Hij zou zijne te ijverige vrienden misschien niet hebben kunnen weêrhouden en de kroon had groot gevaar geloopen. Thans is slechts *Espartero* ook door zijne partij achteruit geschoven, terwijl men mag verwachten dat *O'Donnell* even 40 jaar, dus nog in de volle kracht des levens, de teugels van het bewind met kracht zal weten te voeren.

Onder Londen zal men de volledige rede vinden, waarmede het Britsche Parlement is gesloten. Niet van zulk belang, om dat Staatsstuk hier nader te behandelen, verwijzen wij voor de lezing naar Engeland.

In Zweden zijn de verkiezingen in liberalen zin uitgevallen; eene kleine ministeriële wijziging is van geen politieken aard geweest. — Tusschen Zweden en Frankrijk worden er naar 't schijnt onderhandelingen gevoerd over plannen, die men aan Rusland weder toeschrijft, van het daarstellen van versterkingen in 't Noorden. — Ook in het Oosten, bepaaldelijk met het ontruimen van Kars en het Slangeneiland, verwekken Russ. agenten nog moeijelijkheden, die men echter gelooft, dat het Kabinet van Petersburg spoedig zal doen uit den weg ruimen.

Uit Amerika is wel het belangrijkste, de bevestiging van 't berigt, dat in Mexiko de vrijheid van geweten is afgekondigd. De R. geestelijkheid mag er geene eigendommen meer hebben; de Jesuiten maakten zich gereed het land te verlaten.

Per telegraaf wordt over Triest de tijding ontvangen van de aankomst van de overlandmail met tijdingen uit Batavia tot den 10 Junij. De heer *Pahud*, gouv. gen., was te Singapore aangekomen. De te Batavia gearriveerde schepen waren:

Ternate, Jeannette, Cornelia, Helena en Anna, Maarten van Rossem, Kaap Hoorn, Maleijer, Gerardus Jacobus, allen van Rotterdam; Azia, China, Java Courier, Claudius Civilis, Waalstroom, Drie Vrienden, Gelderland, Ardjoeno, Dirk Arnold, Nieuw-Holland, allen van Amsterdam.

— Z. M. heeft bevorderd tot kapt.-luits. ter zee de heeren *W. A. de Gelder* en *C. P. de Brauw*, en tot luits. 1. kl. jhr. *F. E. van Weiler* en *C. H. Bakker*.

— Z. M. heeft benoemd tot president van de regtbank te Nijmegen den heer mr. *A. F. C. van Trojen*, en tot officier van justitie bij dezelve den substituut-officier mr. *C. E. van Tricht*.

— Bij Z. M. besluit worden met 1 Aug., bevorderd tot adj.-administrateurs, de scheepsklerken: *A. J. Looijen*, *C. C. M. Bervoets* en *A. L. Thierens*; te rangschikken in hunne tegenwoordige volgorde tusschen de adj.-admin. *W. H. F. Vogel* en *G. H. Verboon*; *C. J. C. Holtzapffel* en *G. IJ. C. Fraser*, te rangschikken in hunne tegenwoordige volgorde onder den adj.-administrateur *G. H. Verboon*.

— Z. M. heeft goedgevonden aan den Minister van Staat mr. *F. A.* baron *van Hall*, vergunning te verleenen tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder-grootkruis der orde van St. Mauritius en St. Lazarus, hem door Z. M. den Koning van Sardinië geschonken.

— [illegible] het verslag van Z. E. den minister van Binnenl. Zaken, houdende, dat de gemeenschap van de groote koopsteden Amsterdam en Rotterdam met de zee niet geheel voldoet aan de behoeften van den handel en de scheepvaart, heeft Z. M. goedgekeurd, dat aan de hoofd-ingenieurs de heeren *Storm Buijsing*, *van Gendt* en *Ortt* zal worden opgedragen het onderzoek van de verbeteringen, welke aan het groot Noord-Hollandsch-kanaal zouden behooren te worden aangebragt; — en tevens is aan den hoofd-ingenieur den heer *Greve*, bijgestaan door den ingenieur *P. Caland*, het onderzoek opgedragen, in hoeverre de gemeenschap van Rotterdam met de zee, langs Brielle, naar aanleiding en op het voorbeeld van in Schotland ondernomen werken, zoodanig zou kunnen worden verbeterd, dat de aanleg van een kanaal door het eiland Flakké daardoor onnoodig zoude worden.

— Ons berigt dat de kapt. ter zee *B. G. Escher* met 1 Aug. zijne funktiën als direkteur-generaal van marine zal aanvaarden, wordt van vele kanten bevestigd. De *Echo Universel* voegt er thans bij, dat de heer *W. A. H. Wesselink*, die hem in zijn kommandement vervangt, bij het ministerie zal vervangen worden door den kapt. luit. ter zee op retraite *J. Modera*.

:— Gisteren ten 12 ure, heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche zaken, onder het voorzitterschap van den heer *Simons*, Minister van Binnenlandsche zaken, bijgestaan door den heer *W. C. A. Staring*, referendaris bij dat departement, als sekretaris, de opening plaats gehad van het landbouwkundig kongres. Z. Exc. heeft bij zijne openingsrede eenige mededeelingen nopens den landbouw gedaan.

:— Z. Exc. sir *R. Abercromby*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister van H. M. de Koningin van Engeland bij het Nederl. hof, is gister morgen uit de residentie vertrokken, zich begevende naar Schotland. Gedurende zijne afwezigheid zullen de zaken van het gezantschap worden waargenomen door den heer *Paget*, eersten sekretaris van legatie.

:— Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat het Z. M. den keizer van Rusland behaagd heeft, op het rapport van Z. K. H. den groot-admiraal, aan den heer *Ch. Enthoven*, lid der firma *Enthoven* en Cie te 's Hage, te verleenen eene gouden medaille, ge hecht aan het lint der orde van St. Anna. Deze onderscheiding is dien heer te beurt gevallen voor zijne uitvinding van koperen kisten tot bewaring van buskruid. Dit systema voldoet volkomen aan het daarmede beoogde doel, en is bereids op de Russische vloot ingevoerd.

— Uit 's Hage wordt geschreven, dat de regering geen gunstig oor heeft verleend aan voorstellen van eene buitenlandsche *Credit Mobilier*-inrigting, welke de noodige gelden wilde verschaffen tot de uitvoering van groote werken van openbaar nut, en zich dan ook met de uitvoering er van wilde belasten zonder eenige garantie van regerings-wege.

— Te 's Hage bevinden zich thans verschillende afgevaardigden, ter bevordering van den aanleg van een spoorweg van Vlissingen naar Venlo en verdere aansluiting aan de Pruissiesche spoorwegen, als uit Zeeland, Noord Holland, Limburg en zelfs uit Rijn Pruissen.

— Uit 's Bosch schrijft men:

Het plan tot het maken van eene schipbrug over de Maas, bij Hedel, schijnt nog niet geheel opgegeven te zijn. Wij vernemen althans, dat er weldra eene vergadering van leden uit de gemeenteraden der omliggende plaatsen zal gehouden worden, om over deze hoogstwenschelijke aangelegenheid te raadplegen.

Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat het maken van zoodanige brug, zoowel voor deze stad als voor de Bommelerwaard, beduidende voordeelen zou aanbrengen. *A. C.*

— Door den grooten Kerkeraad der Evang. Luth. gemeente te Leyden, is eergisteren tot herder en leeraar beroepen de heer *W. D. Statius Muller*, predikant te Zutphen. *Leyds. Ct.*

— Gister morgen ten 10 ure heeft het prov. geregtshof in Noord-Holland het vonnis uitgesproken in de zaak van *C. F. G. G.*, beschuldigd van twee brandstichtingen, waaromtrent de debatten in de vorige week zijn gehouden. Het hof heeft als e[illegible] bewezen aangenomen de brandstichting, welke beschuldigde in 1847 zou hebben gepleegd; ma[illegible] heeft hem schuldig verklaard aan dat feit, volvo[illegible] onder de gemeente Schermerhorn, in den nacht v[illegible] 22 op 23 Febr. ll., en hem veroordeeld tot e[illegible] gevangenisstraf voor den tijd van twintig jaren [illegible] in de kosten van het regtsgeding.

— Van Koevorden schrijft men onder dagteekeni[ng] 28. dezer: De booswicht, die gepasseerde we[ek] op de Loo onder Dalen zoo brutaal zich i[n]drong, poging aanwendde om het kabinet te b[e]stelen en na twee vrouwen mishandeld te hebbe[n] ontvlugtte met achterlating van zijn buis, pijp e[n] zakdoek, is gegrepen. Op een paar uren afstand der plaats, waar hij die daad had bedreven, hiel[d] hij des anderen daags een praatje met metselaars welke bezig waren een huis te bouwen, middelerwij[l] dat dezen zich verwijderden om koffij te drinken maakte hij zich van een buis meester, waaraan hi[j] behoefte had. Toen men dit bemerkt had, werd hi[j] vervolgd, aan de Dedemsvaart gegrepen en d[e] policie overgeleverd.

Texel 29 Julij.

Uitgezeild: Willemina Clara, kapt. *de Wij[s]*; Johanna Hendrika, kapt. *v. d. Meijde*; Javaa[n], kapt. *Eijlerts*; Zwijger, kapt. *Hoogland*; Me[n]tor, kapt. *Zeijlstra*, en Java's Welvaren, kap[t.] *de Veer*, alle zes naar Batavia; Cuba, kapt. *Zeij[l]maker*, en Calijpso, kapt. *Nolles*, beide naar S[u]riname.

WATERHOOGTE.

Arnhem 29 *Julij*. 2.29 El; + AP. 9,24. Gew. 3[illegible]
Keulen, 28 „ 10 v. 9 1/2 d. (10 v. 5 d. Rijnl.) Gew. 1 d. Rijnl.

230. Staats-Loterij.

Eerste klasse. 1e Lijst.

No. 4596 *f* 2500. No. 2685, 4611, 12580 e[n] 17175 ieder *f* 1000.

SPANJE.

MADRID, 24 Julij.

De regering bevindt zich in eene positie, wel[ke] steeds moeijelijker wordt door hare vele vijanden, welke de provinciën tegen haar in beweging brenge[n]. De progressisten hopen, dat *O'Donnell* eene gedrag[s]lijn zal volgen, den gewezen minister van oorlog va[n] *Espartero* waardig; de gematigden, die meenen, d[at] zij het zijn, die de overwinning behaald hebbe[n] laten niets onverrigt om zich van den buit meeste[r] te maken, en mogt *O'Donnell* het ongeluk hebb[en] zich naar hare inzigten te voegen, dan zouden zij he[m] weldra verstooten om hun natuurlijk hoofd, genera[al] *Narvaez*, in zijne plaats te stellen; de absolutiste[n] hopen, dat het gevolg van al die woelingen zal zij[n] de terugkomst van *Montemolin*, terwijl de demo[]kraten gelooven, dat het rijk der republiek of vo[or] het minst eene verandering van dynastie nooit nade[r] bij en wisser was.

Wat betreft het werk der konstituerende Korte[s] de konstitutie zal welligt niet in werking kome[n], niemand is er mede tevreden, en daar men toc[h] eene konstitutie moet hebben, zal men waarschijnlij[k] die van 1837 of 1845 afkondigen.

Met betrekking tot de beweging in de versch[ei]lende steden valt heden het volgende mede te deelen. Van 19 dezer meldt men uit Grenada dat tussch[en] de oproerlingen en de troepen sedert eenige dag[en] een wapenstilstand is gesloten, tot de uitslag d[er] gebeurtenissen in de hoofdstad bekend zou zijn, zood[at] deze stad waarschijnlijk rustig zal blijven. Te Corunha, Oviedo, en Barcelona is de rust geheel hersteld, i[n] deze laatste stad, na een hevigen strijd, terwijl men te Jaen en Malaga nog niet handgemeen geworden is en Huesca het voorbeeld van Saragossa heeft gevolgd. En nu zijn wij genaderd tot Saragossa, het punt dat op dit oogenblik het meest belang inboezemt, en waaromtrent de berigten, gelijk gewoonlijk in dergelijke gevallen, niet altijd met elkaâr overeenkomen. Den 20 was men er nog bezig de stad in staat van verdediging te stellen, en hield men de opgewondenheid des volks door allerlei valsche geruchten gaande. Men liet niemand de stad verlaten zonder verlof der junta, en had eene proklamatie afgekondigd, bevelende, dat allen die wapenen had-

den en niet aan den opstand deel namen, ze moesten sneuvelen. Men had vrijkorpsen opgerigt en hield dagelijks parades en revues, om den geest van 1808 weder op te wekken. Latere berigten houden in, dat generaal *Falcon*, wanhopende aan de verdediging der positiën, welke de stad bestrijken, die ontruimd en ontwapend had. Generaal *Echague*, die zich in den omtrek gelegerd had, onderschepte allen toevoer, zoodat de stad, wier bevolking, met de militie der omstreken vermeerderd was, gebrek aan levensmiddelen begon te krijgen, en verzocht had een wapenschorsing te mogen sluiten. Generaal *Dulce*, wiens leger op weg derwaarts, met een deel der troepen uit de stad was vermeerderd, had eene uitmuntende positie ingenomen en zich met *Echague* in gemeenschap gesteld, zoodat de insurgenten buiten staat waren een uitval te beproeven.

De koningin heeft 198,000 realen geschonken aan de bij den opstand in de hoofdstad gewonde soldaten.

Op het aanbod van generaal *Narvaez* is eenvoudig geantwoord, dat men hem bedankte voor zijn goeden wil, doch verzocht te Parijs te blijven.

ITALIE.

GENUA, 25 Julij.

Sedert het Anglo Italiaansche legioen te Malta ontbonden is, is men in Napels en in Rome niet zeer gerust. Men gelooft aldaar, dat die soldaten de rangen van de partij *Mazzini* zullen versterken en de beide dispotieke rijken zullen komen verontrusten. Er zijn in Sicilië en in Kalabrië dan ook maatregelen genomen, om alle landingen te beletten.

Te Rimini, in den Kerkelijken staat, is den 16. Julij, des avonds, een koopman, tevens de sekretaris van den Franschen konsul, de heer *Tisserand*, op de wandelplaats, alwaar hij met vrouw en dochter wandelde, door een dolksteek vermoord. De moordenaar is ontvlugt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 26 Julij.

In de omstreken van Kollin (Bohemen) zal in September een Oostenrijksch oefeningsleger van 15,000 man bijeentrekken. In Boheme worden 24 divisien van het voerwezen, elk van 60 paarden, kompleet gemaakt. De Boheemsche regementen *Reinier*, thans in Italië, en *Benedek*, te Meintz, hebben order om op oorlogsvoet te blijven.

WEENEN 29 Julij.

De keizer is met den erfgroot-hertog van Toskanen vertrokken, en zal zich ook naar Töplitz begeven, waar de keizer een onderhoud zal hebben met den koning van Pruissen.

BERLIJN 28 Julij.

De prins van Pruissen die overmorgen met familie het Engelsche hof verlaat, zal tot 16 Aug. te Ostende vertoeven, en daarna herwaarts terugkeeren.

De Russiesche gezant bij het Engelsche hof heeft Petersburg verlaten en zal op zijne reis naar Londen eenige dagen hier vertoeven.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Julij.

De *Times*, op nieuw de kwestie van den Sundtol besprekende, dringt zeer aan op de haastige schikking dezer kwestie en den afkoop van den tol, op welke voorwaarden dan ook, omdat de handel door dien tol op den duur veel te veel wordt belemmerd.

Op de *North-Eastern* spoorweg is een reizigers trein door een goederen trein ontmoet en door dezen als in tweeën gesneden. Verscheidene wagens werden vernield, twee reizigers dadelijk gedood, een doodelijk gewond, en elf reizigers ernstig gekwetst. Nalatigheid in 't seinen was weder de schuld van dit ongeval.

Het bevestigt zich, dat de mijnen in Australië veel meer goud bevatten, dan in Kalifornie.

De berigten uit Amerika melden, dat de heer *Brooks*, wegens de mishandelingen jegens een medelid van de Kamer begaan, ofschoon niet met de vereischte $^2/_3$, maar met 121 tegen 95 waardig geheeten, om uit de Kamer te worden geweerd, zijn ontslag heeft genomen. — In San Francisko bleef het komitee van waakzaamheid meester. — Het geschil tusschen Mexiko en Spanje is bijgelegd en de Spaansche vloot is vertrokken.

LONDEN, 29 Julij.

De volgende rede werd heden ten 2 ure door den lord-kanselier in eene vereenigde zitting van het Hooger- en Lagerhuis uitgesproken:

Mylords en mijne heeren!

Wij hebben in last van H. M., om u te ontslaan van alle verdere bemoeijingen in het Parlement en tevens aan u te betuigen hare warme erkentelijkheid voor den ijver en de naauwgezetheid, waarmede gij u hebt gewijd aan de vervulling uwer openbare pligten, gedurende deze zitting.

Toen H. M. uwe vergadering opende, was HD. met hare bondgenooten den keizer van Frankrijk, den koning van Sardinië en den sultan, gewikkeld in eenen vreesselijken oorlog, ten doel hebbende de aangelegenheden van hoog Europeesch belang, en toen deed H. M. een beroep op uwe trouw en vaderlandsliefde tot het verkrijgen der middelen tot voortzetting van dien oorlog, met de kracht en volharding, welke voor den goeden uitslag noodig waren.

Gij hebt het u gedaan verzoek edel beantwoord, en H. M. werd daardoor in staat gesteld, om voor den verwachten veldtogt eene magt te land en ter zee te ontwikkelen, de magt en de moed van dit land waardig.

Gelukkiglijk werd het niet noodig, om deze magt te gebruiken tot het doel, waarvoor zij bestemd was. Er werd een traktaat gesloten, waarbij het doel waartoe de oorlog was ondernomen, geheel werd bereikt en een eervolle vrede heeft Europa voor de rampen van een voortgezetten krijg behoed.

H. M. vertrouwt, dat de voordeelen uit den vrede voortspruitende, groot en blijvend zullen zijn, en dat, terwijl de vriendschap en 't bondgenootschap, welke door gemeenschappelijke pogingen in den oorlog gesloten zijn, in kracht door onderling belang in den vrede zullen toenemen, ook de verwijdering, welke eigen aan den oorlog is, plaats zal maken voor het vertrouwen en de goede gezindheid, welke eene getrouwe vervulling der verbindtenissen inboezemen zal aan hen, die elkander als tegenstanders hebben leeren hoogachten.

H. M. beveelt ons u te bedanken voor uwe ondersteuning in de ure der beproeving en u hare vurige hoop te kennen geven, dat de bloei van haar getrouw volk, hetwelk geen stoffelijk nadeel heeft ondervonden door den druk der tijden, steeds moge blijven toenemen door den algemeenen invloed van den vrede.

H. M. voert thans onderhandelingen over vraagpunten in verband met de zaken van Centraal Amerika, en H. M. hoopt, dat het verschil, hetwelk deswege ontstaan is tusschen Hr. Ms. gouvernement en dat der Vr. Staten in der minne zal kunnen worden bijgelegd.

Wij zijn door H. M. belast om ter uwer kennis te brengen, dat HD. gaarne bij deze gelegenheid te kennen geeft, het genoegen, waarmede zij gedurende den oorlog talrijke en eervolle betuigingen van trouw en openbaren geest heeft ontvangen van Hr. Ms. Indisch gebied, van die koloniale bezittingen, welke een zoo kostbaar en belangrijk deel der domeinen van Hr. Mr. kroon uitmaken.

H. M. heeft met genoegen hare goedkeuring geschonken aan de parlementsakte, strekkende, om in de graafschappen en vlekken in Engeland en Wallis de policie krachtiger te doen werken. Die akte zal aanmerkelijk verhoogen de veiligheid van personen en goederen en zal dus de pogingen van eerlijke kunstvlijt meer en meer aanmoedigen.

H. M. gelooft met vreugde, dat de Parlementsacete tot verbetering der inwendige schikkingen aan de Hoogeschool van Cambridge, nieuwe kracht en nut aan dien ouden en beroemden zetel van geleerdheid zal schenken.

De wet tot regeling van de aandeelen-maatschappijen zal meer gemak schenken voor voordeelige plaatsing van kapitalen en alzoo strekken ter bevordering der ontwikkeling van de hulpbronnen des lands, terwijl de goedgekeurde wetten, betreffende de handels-wetgeving van Engeland en Schotland, het ongerief zullen uit den weg ruimen, voor Hr. Ms. onderdanen, die bij den handel betrokken zijn.

H. M. heeft met voldoening opgemerkt, dat gij uwe aandacht geschonken hebt aan de schikkingen betreffende de geregtshoven en de gezantschappen; het is Hr. Ms. vurige wensch, dat het regt voor alle klassen harer onderdanen bereikbaar zij, met zooveel spoed en zoo weinig kosten als bestaanbaar is met het onderzoek der zaken, waarover vonnis moet worden geveld.

H. M. vertrouwt, dat de akte, strekkende om de kustbewaking onder het bestuur van de admiraliteit te stellen, de grondsteen zal zijn der later te maken schikkingen, om in tijd van vrede middelen te beramen tot behoorlijke verdediging des rijks, wanneer zich daartoe later de behoefte mogt voordoen.

Mijne Heeren van het Huis der Gemeenten!

Wij hebben van H. M. in last, om u te bedanken voor de bereidwilligheid, waarmede gij de begrooting voor dit dienstjaar hebt goedgekeurd.

Mylords en Mijne Heeren!

H. M. beveelt ons u geluk te wenschen met den gunstigen toestand der geldmiddelen en met de bloeijende gesteldheid van alle takken van nationale kunstvlijt, en zij erkent met dankbaarheid de loyauteit van hare getrouwe onderdanen en den geest van orde en eerbied voor de wet, welke in elk gedeelte dezer Staten heerschen.

H. M. geeft ons in last om u haar vertrouwen te betuigen, dat gij naar uwe haardsteden terugkeerende, door invloed en voorbeeld in uwe onderscheidene distrikten zult bevorderen dien voortdurenden en onafgebroken vooruitgang, welke het levensbeginsel der welvaart van de natie is, en H. M. bidt vurig, dat de zegen des Almagtigen op uwe pogingen daartoe ruste, en voorspoed schenke op uwe verrigtingen aan de welvaart en het geluk des volks. *N. R. C.*

De Prins van Pruissen heeft heden Engeland verlaten om naar Duitschland terug te keeren.

— 29 *Julij.* Gek. $95^5/_8$; Sp. 3 pCt. $44^3/_4$; $1^1/_4$ pCt. 24; Rusl. 5 pCt. $111^1/_2$; $4^1/_2$ pCt. 98; Holl. 4 pCt. 97; $2^1/_2$ pCt. 65; Sard. 5 pCt. 92; Braz. $101^1/_2$.

FRANKRIJK.

PARIJS 28 Julij.

Zonder bepaald optimist te worden en te veel te hechten aan de zeer gunstige berigten, die in de laatste dagen uit verschillende punten van Spanje zijn ontvangen, gelooft men hier toch, dat het gezag der koningin zich hoe langer hoe meer herstelt, en dat, nu *O'Donnell* zich door zijne liberale gezindheid steun verschaft bij de gematigd-Progressisten en de *Moniteur* de behouders een weinig heeft ter neêr gezet, de maarschalk althans eenigen tijd de vruchten zal kunnen plukken van zijne overwinning. — Aan den markies *Turgot*, die met verlof Madrid zou verlaten, is bevel gezonden in de Spaansche hoofdstad te blijven; de omstandigheden zijn in Spanje op dit oogenblik van te ernstigen aard, dan dat Frankrijk zijn gezant te Madrid thans niet zou noodig hebben. Intusschen is de Britsche gezant lord *Howden*, die met spoed naar Madrid op weg moest gaan, nog te Parijs; hij haast zich niet zoo zeer, als men dit had mogen verwachten.

Maarschalk *Narvaëz* is te Parijs teruggekeerd. Toen hij zich naar Baijonne begaf, bevond hij zich toevallig in denzelfden spoorwegwagen met den Spaanschen gezant *Olozaga*. Beiden moeten toen over de Spaansche aangelegenheden ernstig gehandeld hebben. Men betwijfelt het hier thans, dat aan *Narvaëz* het gezantschap te Parijs door *O'Donnell* is aangeboden, ofschoon anderen er bij blijven, dat *Narvaëz* de aanbieding heeft afgeslagen, en dat hem toen namens de Spaansche regering is te kennen gegeven, dat zij zijne diensten niet anders noodig had. Het blijft nu de vraag of *Olozaga* nog het gezantschap zal behouden, dan wel of hij bepaald zich wil terugtrekken. Van den eenen kant zegt men, dat hij zeer gemakkelijk kan aanblijven, zonder zijne vriendschap voor *Espartero* op te offeren, omdat *O'Donnell* zich aan de progressistische partij blijft sluiten. Aan den anderen kant, mogt *Olozaga* bepaald den vertegenwoordiger niet willen blijven van het kabinet *O'Donnell*, dan noemt men al zijn opvolger generaal *Concha* wien *O'Donnell* zeker gaarne zich voorloopig van den hals zou willen schuiven en hem te Parijs zou willen zien.

De *Moniteur* bevat een uitvoerig verslag van den minister van landbouw, handel, en openbare werken, omtrent het wetsontwerp op de vermindering der tolregten, dat in de afgeloopene zitting van 't Wetg. ligchaam niet is kunnen worden aangenomen, omdat de werkzaamheden te veelvuldig waren. De regering heeft gemeend het stelsel van Frankrijk eenigzins in overeenstemming te moeten brengen met de hooge plaats

die zijne nijverheid in de wereld zich heeft verschaft; daarom heeft men nuttelooze beperkingen willen uit den weg ruimen, zonder de beschermende regten, waar de belangen van den Franschen arbeid die nog vorderen, op te heffen. De vertegenwoordigers van enkele takken van nijverheid hebben tegen die voornemens ernstige bezwaren ingebragt, en de gegevens der regering bestreden, die gegrond zijn op het voortdurend onderzoek door het bestuur omtrent de tolaangelegenheden voorgeschreven. Zij hebben een hernieuwd onderzoek gevraagd. De tijd, die er is, alvorens het ontwerp weder in behandeling kan komen, heeft het bestuur doen gelooven, dat, alhoewel het onderzoek in beginsel niet meer volstrekt noodig is, het toch nog nuttig kan wezen. Daartoe heeft de regering deze zaak in nadere overweging gegeven aan eene speciaal daartoe benoemde kommissie, in verband met den opperraad van handel, landbouw en nijverheid.

Dezer dagen is de heer *J. S.*, lid van eene rijke Peruaansche familie te Londen in hechtenis genomen, wegens het vervaardigen van valsche Per. Staatsbrieven. *J. S.* die eene bij uitstek goede opvoeding had genoten, had eene onbegrensde voorliefde voor 't reizen.

Hij bezocht dan ook geheel Europa, en ging tot in China. Hij schreef onderscheidene belangrijke werken over zijne reisondervindingen. Zijn niet onaanzienlijk fortuin smolt intusschen weg. Hij begon toen te Parijs Peruaansche staatsbrieven ter waarde van 100,000 fr. na te maken. Daar dit goed ging, is hij er te Londen mede voortgegaan en men berekent, dat hij in 't geheel voor een millioen valsche staatspapieren zal hebben vervaardigd en uitgegeven.

PARIJS, Dingsdag 29 Julij.

Volgens den *Moniteur* zou, blijkens een Madridschen brief van den 24, het kabinet *O'Donnell* geneigd schijnen tot groote verdraagzaamheid, en pogingen doen tot eene ineensmelting der homogene elementen van de verschillende partijen.

Nog deelt de *Moniteur* eene depeche mede van St. Sebastiaan van den 28 Julij, volgens welke men in die stad zonder berigten van Saragossa was. Men schreef zulks toe aan den tijd van beraad, welken de generaal *Dulce* aan de opstandelingen verleend had.

De maarschalk *Narvaez* is in Parijs terug gekomen.

— 29 *Julij*. 4½ pCt. 93,70; 3 pCt. 70,75; Sp. 3 pCt. 39¼; 1¼ pCt. 24; Oostenr. Spoorw. 865.

MARSEILLE, Dingsdag 29 Julij.

Met de paketstoomboot hebben wij berigten uit Konstantinopel tot den 21. Julij. De generaal *Codrington* had die hoofdstad den 21. Julij verlaten; hij zou, met de Engelsche vloot, die hem vergezelt, Athene bezoeken.

De maarschalk *Pelissier* is, aan boord van het schip Rolland, te Malta aangekomen. Hij was aldaar door de Engelsche autoriteiten met veel onderscheiding ontvangen. Hij zou den 26. of 27. Julij van daar naar Frankrijk vertrekken.

Le Journal de Constantinople bevestigt de tijding, dat de Russen het Slangen-eiland hebben bezet, en weigeren Kars over te leveren, doch voegt er bij, dat die zaken zich wel zullen schikken. De Russische ambassadeur, de heer de *Boutenieff*, werd weldra in Konstantinopel verwacht.

Men verneemt, dat de nieuwe Sherif van Mekka, in een bloedigen veldslag, zijn voorganger, die weigerde zijn bevel over te geven en in opstand was gekomen, heeft verslagen, en vervolgens de stad Taïf, waarin deze de wijk had genomen, stormenderhand heeft genomen. De opstand in Arabië kon daarvoor als geëindigd beschouwd worden, de oude Sherif zou in ballingschap worden gezonden.

ADVERTENTIEN

*** Goes, 28 Julij 1856. Bevallen van eene *DOCHTER* E. W. S. PICCARDT—Boss.

*** Heden overleed, na eene langdurige ziekte, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder Mejufvrouw de Weduwe SANDBERG, in den ouderdom van ruim 78 en een half jaar.

Utrecht, J. SANDBERG.
28 Julij 1856. Uit aller naam.

Algemeene kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij en hare betrekkingen, overleed heden alhier, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaar, mijne innig geliefde oudste Dochter IDA JUDITH, ten gevolge van eene zenuwzinking ziekte.

Utrecht, Dr. R. VERLOREN,
29 Julij 1856. Pred. te Dalfsen.

Eenige kennisgeving.

*** Die iets te vorderen heeft van F. J. H. HIRSCHMANN, Pharmaceut, geli eve ten zijnen huize over te leggen eene gespecificeerde rekening, op Zaturdag 2 Augustus 1856.

*** De Intendant in de 2de Militaire administratie Directie zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, op Donderdag den veertienden Augustus 1856, ten behoeve der Garnizoens-Bakkerij te Utrecht, aanbesteden de leverancie van:

		wegende minstens
4 Lasten	KUBANKA TARWE	77 ℔ het mud.
8 „	RIJN TARWE	77 ℔ „
3 „	en 6 mudden ROGGE	72 ℔ „

De voorwaarde tot deze aanbesteding liggen van den dag der aankondiging dezer, op het bureau van voornoemden Intendant voor de gegadigden ter lezing; zullende wijders de monsters, en het omslag van het Inschrijvingsbillet van het zelfde merk moeten voorzien wezen.

Utrecht, den 30. Julij 1856.

De Intendant voornoemd,
DE WATTEVILLE.

*** Men zal op Zaturdag den 9. Augustus 1856, des namiddags ten 5 ure, aan het locaal der openbare Verkoopingen, te Utrecht, achter St. Pieter in het openbaar verkoopen:

No. 1. Eene HUIZINGE met ERF, GROND en TUIN, staande en gelegen te Utrecht, aan de Westzijde van de Lange Nieuwstraat, op den Zuidhoek van de Eijkenboompoortsteeg, met eene KAMER daarnaast, ingang hebbende in die Poortsteeg, nevens vier KAMERS of WONINGEN, achter voormelde Percelen, wijk A. no. 316, 317, 281, 277, 278 en 279.

No. 2. Eene HUIZINGE, staande aldaar, ten noorden dier Poortsteeg, en eene WONING daarachter, wijk A. no. 318 en 280.

No. 3. Zes KAMEREN of WONINGEN achter voorgaand Perceel, wijk A. no. 282 en 287.

Breeder bij billetten omschreven.

No. 1, 2 en 3 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna in massa worden geveild.

De verkooping zal geschieden ten overstaan van den binnen Utrecht residerenden Notaris DE GRAAF.

UIT DE HAND TE KOOP:

*** Een HEERENHUIS, bevattende vijf Kamers met stookplaatsen en kasten, Zolder, ruime Keuken met best wel- en regenwater, Kelder en Kluizen aan het water uitkomende, waarvan ⅔ der koopsom, desverkiezende op Hypotheek kan gevestigd blijven. Te bevragen bij den eigenaar, Drift, wijk G No. 328.

TE HUUR:

*** Het zeer ter nering staande ARNHEMSCHE KOFFIJHUIS met Billard en Koffijhuis Gereedschappen, staande aan het Vreeburg te Utrecht, thans bewoond door J. VEENENBOS, te aanvaarden October aanstaande. Nader adres met franco brieven bij den bovenbewoner aldaar.

*** **VOORDEELIG AANBOD** voor **H. H. Banketbakkers** en **Slijters,** tot het leeren bereiden van alle Likeuren voor den matigen prijs van *f* 25,—, met bijlevering van Machines en Recepten. Te bevragen in persoon of met franco brieven onder letter T. bij den Heer N. DE ZWAAN, Boekhandelaar, alhier.

*** CLERMOND FERRAND, 15 Mei 1856.

Van den Heer Burgemeester van Volvic, Puy de Dôme, hebben wij een attest gekregen, waarin ZEd. Achtb. ons de genezing zijner echtgenoote van een hardnekkigen hoest en bloedspuwingen berigt. Zij had alle denkbare middelen gebruikt, maar zonder gevolg. De **Revalenta** heeft spoedig hoest en longontsteking doen verdwijnen en de dame geheel hersteld, zoodat zij reeds hare huishouding weder waarneemt. Eene andere persoon van dezelfde plaats berigt ons hare genezing van eene ingewortelde maagverzwering.

Daar wij bij ondervinding weten, dat de **Revalenta** haren aangenamen smaak en geneeskrachtige eigenschappen mist, wanneer zij niet goed klaargemaakt wordt, hebben wij aan verschillende personen aangeboden ons zoo noodig bij hen te vervoegen, om hun de bereiding te wijzen.

Met achting, Wed. ATHANASSE & ZOON.

Alle borstkwalen, verouderde hoest, aamborstigheid, verzuimde verkoudheid en hare nadeelige gevolgen, ja zelfs beginnende tering worden door de verzachtende en inwikkelende **Revalenta** zeker en spoedig genezen. Zij geeft door hare voedende en versterkende eigenschappen nieuwe krachten aan de meest uitgeputte lijders.

Zij is te verkrijgen in onderstaande Depots.

Amsterdam Verkoophuis.	Utrecht, *L. J. R. Bosch*, Lijnm
Amersfoort, *G. C. T. v. d. Koemer*	„ *P. J Huinck*, „
„ Gebr. *Bruning.*	Veenendaal, *C. L. Dubois.*
Baarn, *E. v. Dapperen.*	Vianen, *M. A. Verkerk.*
„ *S. J Petersen Nobbe.*	Wijk bij Duurs. Wed. *C. Zorn.*
Bodegraven, *J. B. E. C. Schlat-*	Zt.-Bommel, *A. J. Huyskes.*
Gorinchem, *H. Boderij.* (*man.*	„ *J. G. Bender.*
Hilversum. *R. J J. v. Alphen.*	Zeist, *C. G. Adlung.*
Utrecht *T. Uhlenbroek* Bakkerb	en in de bekende dépots in
„ *T. Uhlenbroek* Choorstr.	de andere steden.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een zeer aanbevelenswaardig middel voor *kortademigheid* en *borstkwaal.* C....... D. W.., te Veendam, was aan hevige borstkwaal onderhevig, waardoor hij dag noch nacht rust gevoelde, door het sterke hoesten gaf hij veel bloed op, en zijne bloedverwanten en vrienden hem als tot een geraamte zien veranderd, hadden alle hoop op herstel opgegeven. Als naar gewoonte echter werkten hier weder de pillen van *Holloway*; gemelde heer dezelven gedurende drie maanden gebruikt hebbende, werdt hij volmaakt genezen en bevindt zich thans beter dan ooit.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244; en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Marktberigten.

Rotterdam, 29 Julij. Granen. Tarwe: 154 ℔ Rhijn *f* 460. — Boter. 1. kwal. *f* 45, *f* 46; 2. dito *f* 43, *f* 44.

Schiedam, 29 Julij. Granen. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Pernau *f* 297 6/w. Gerst: 125 ℔ Kunda *f* 300 kont.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 21,75, Jenever *f* 27,25, id. Amst. proef *f* 28,50, zonder de belasting.

WAARNEMINGEN, godaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uur	Wind- rigt	Wind- kr.	Barom. bij O°	Ther F	Afwijk d. temp.	Vochtigh	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
			N. ℔						
29	2	w.	0.0	767.33	74.7	— 0.4	0.59	0	Ligt bewolkt.
	10	no.	0.0	69.17	61.7		89	0	Helder.
30	8	zw.	0.5	68.50	70.0		68	0	Bijna helder.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 29 Julij 1856

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2½	pCt.	64 7/16	64 9/16	64½
dito dito	3	„	76		
dito dito	4	„	95 1/16		
Handelmaatschappij .	4½	„	133		
Leen. Holl. Spoorweg . . .			99		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	100		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	103¾	103⅞	103¾
Obligat. 1828 & 1829	5	„	102½	102⅝	
Certifikaten 1840. . .	4	„	86¼		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	86		
dito Adm. te Lond.	4½	„	97		
Cert. van Assign. . .	6	„	66		
POLEN.					
Obligatien.	4	pCt.	79⅞		
SPANJE.					
Obligatien	1¼	pCt.	24¼	24⅜	24 5/16
dito	3	„	45⅛	45¼	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	39 5/16	39⅝	39 5/16
Amortisable			6⅞	7	
Bewijzen Koepons . . .			6⅛		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek . . .	5	„	78 5/16	78⅜	78 5/16
Oblig. N..	5	„	85⅝		
dito dito La B. . . .	5	„	85⅝		
dito dito	2½	„	40⅝	40 7/16	
BELGIE.					
Certifikaten	2½	pCt.	51¼		
Certifik. bij *Rotschild*	2½	pCt.	51¾		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	45¾	45⅞	45 13/16
AMERIKA.					
Grenada, Oblig. . . .	2½	„	19¼	19⅜	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

PROVINCIALE STATEN VAN UTRECHT.

Zitting van Dingsdag 15. *Julij* 1856.

(*Vervolg.*)

De Voorzitter meent, dat behoudens eenige wijziging, het voorstel der komm. eigenlijk hetzelfde is als dat van Gedep. Staten. Tot dusverre heeft men steeds geklaagd, dat de verslagen der afdeelingen eigenlijk onvruchtbaar zijn, en daaruit een argument gepnt tegen de afdeelingen. Men heeft de voorkeur gegeven aan het onderzoek door kommissiën. De ontwerpen, zegt Spr., worden onderzocht door de afdeelingen of door kommissiën. Geschiedt het door de komm., dan worden hiertoe gewoonlijk door den voorzitter eenige leden benoemd, die rapport uitbrengen en eindigen met een advies aan de verg. voor te stellen. Geldt het meer belangrijke zaken, dan worden zij in den regel aan de afdeelingen verzonden, men wenscht dan in ruimeren zin de leden te doen onderzoeken en dan zal men krijgen een verslag, dat misschien in bijzonderheden zeer belangrijk zal zijn, maar bij de behandeling der zaak eigenlijk op zijde kan worden gelegd. Spr. gelooft, dat die onvruchtbaarheid behoort op te houden en ziet daarin niet het bezwaar van den heer *Ackerdijck*. Immers, zegt Spr., wij hebben het hier meer gezien, dat het werk der afdeelingen zoo weinig voldoende geacht werd, dat er eene bijzondere Komm. moest worden benoemd om de zaak nogmaals te onderzoeken, Spr. meent, dat men het werk van Komm. en afdeelingen kan vereenigen, en nu heeft wel de heer *Ackersdijck* gezegd, dat de zaak dan aan eene andere Komm. van zaakkundigen in onderzoek worde gegeven, maar wie, vraagt Spr., kan geacht worden meer zaakkundig te zijn dan die door de afdeelingen zijn aangewezen. De zaak, zegt Spr. is niet zonder voorbeeld en is in andere vergaderingen, b. v. in de Tweede Kamer, meermalen besproken, en dus niet zoo ongerijmd als de heer *Ackersdijck* beweert.

De heer *v. Hoytema* herinnert aan hetgeen met het regl. op den Lekdijk bovendams is geschied, waaromtrent het verslag der afdeelingen zoo was, dat men daarmede niets kon doen, en zegt, dat als enkel wordt opgegeven, wat in de afdeelingen omtrent het onderwerp gedacht wordt, het zeer moeijelijk is eene keuze te doen. Dan moet men om aan eene eindstemming te komen, het onderwerp door amendementen veranderd krijgen, en dat is hoogst moeijelijk; er dient dus wel eene Komm. van rapporteurs te zijn, die, naar aanleiding van hetgeen in de afdeelingen behandeld is, een bepaald voorstel aan de vergadering doen kan.

De heer *Ackersdijck* trekt in twijfel of de behandeling in de afdeelingen zoo onvruchtbaar is. Dat schijnt zoo, wanneer men er andere vruchten van verwacht, dan zij kan opleveren. Zij dient alleen om elkanders opmerkingen te leeren kennen, en later tot een vast gevoelen te komen; doch men moet niet aannemen, dat er een besluit genomen wordt. Met betrekking tot het aangevoerde omtrent de rapporteurs, vraagt Spr. of het in het algemeen is aangenomen, dat men juist die leden daarvoor kiest welke de meeste kennis van de zaak hebben. Hij gelooft, dat men daartoe uitnoodigt hen, die het meest in staat zijn, om den tijd en de moeite tot het opmaken van het verslag te besteden. In de Tweede Kamer is de voorgestelde handelwijze ook doelloos bevonden, wijl de gevoelens in die verslagen uit te drukken zich niet laten vereenigen.

De *Voorzitter* vraagt, waarom eene Komm. die alleen door de wijze van benoeming van de gewone Kommissien verschilt, met minder grond een voorstel tot wijziging zou kunnen doen, dan eene door hem benoemde Komm. Spr. meent het tegendeel en dat die Komm. met nog meer zaakkennis wijzigingen kan voordragen.

De heer *Bastert* zegt, dat de kennis welke de komm. zal hebben van de opinie van sommige leden, haar verhinderen zal een zelfstandig rapport uit te brengen. Hij is het eens, dat de wijze van de benoeming der Komm. niets afdoet. Maar de Komm. die de opinie der leden kent is gepraejudicieerd, — thans zijn de kommissien ongepraejudicieerd.

De *Voorzitter* haalt ter wegneming van het gerezen bezwaar het gebeurde aan met betrekking tot het reglement voor de Lekdijk Bovendams, waarvoor nadat het onvoldoend geacht verslag ter zijde was gelegd, eene komm. is benoemd, die met het oog op het verhandelde in de afdeelingen, advies aan de vergad. zou uitbrengen, dus eigenlijk op gelijke wijze als nu is voorgesteld, — en men heeft tot die komm. het verwijt gerigt, dat zij niet genoeg in aanmerking had genomen het verhandelde in de afdeelingen.

De heer *Broers* ziet nog een ander voordeel in het voorstel, nl. dat de rapporteurs de bedenkingen der leden als hunne konklusien overnemen en daardoor aan de klagt over de vele amendementen te gemoet komen. Bij het voorstellen van amendementen loopt het aangenomen stelsel dikwijls gevaar, in zijne eenheid te worden omvergeworpen.

De heer *Kien* zegt, dat de komm. niet konkludeert naar den wil der afdeelingen, maar naar haar eigen gevoelen; de kennis die zij in de afdeelingen en door het bespreken van die opmerkingen onderling heeft opgedaan, strekt haar om met dieper inzigt dan anderen, de vergad. eene konklusie te kunnen voordragen, gemakkelijker dan eene nieuwe komm. Besluit men niet daartoe, dan, zegt Spr., zou het komen in de afdeelingen niet anders zijn dan een oponthoud, en hetzelfde geval zich voordoen als bij het reglement voor den Lekdijk. Spr. ziet er geen het minste bezwaar in, dat men tegen de daarmede te belasten leden in de afdeelingen zegt, brengt ten slotte een rapport met advies en konklusie uit, gelijk elke andere kommissie. Spr. heeft beteren dunk van de onafhankelijkheid der leden, dan dat hij zou aannemen dat hunne opinie door die van anderen wordt gepraejudicieerd.

De heer *Bastert* heeft geen minderen dunk van de onafhankelijkheid der leden van de vergadering dan de vorige Spr. Die onafhankelijkheid is gebleken in de zaak van den Lekdijk, maar hij meent dat als het rapport de in de afdeelingen geuite meeningen moet bevatten, het uitbrengen van een vrij en zelfstandig oordeel zich daarmede niet laat vereenigen.

De heer *Ackerdijck* zegt dat het hem voorkomt, dat de meeste leden gehecht blijven aan een eigen verslag uit te brengen door de rapporteurs der sektien. Hij kan zich daarmede wel vereenigen, mits men het voorschrift in het art. omkeere, en hun opdrage om, behalve het gevoelen der leden van de sektiën, een zelfstandig gevoelen uit te brengen. Hij stelt een amendement in dien zin voor: „dit verslag moet inhouden de eigen beschouwingen van de rapporteurs onafhankelijk van het verhandelde in de afdeelingen, en eindigen, enz." onder voorbehoud, zegt hij, dat dan niet alleen zij tot rapporteurs gekozen worden die den meesten tijd hebben, maar ook zij die de meeste zaakkennis bezitten.

De heer *v. Hoytema* vindt dit geheel strijdig met een goeden gang van zaken en met hetgeen op den voorgrond was gesteld, en meent dat uit die redaktie zou kunnen voortvloeijen dat de komm. een afzonderlijk verslag maakte, als wanneer het verslag der afdeelingen tot niets dient. Spr. gelooft dat het verslag wel degelijk moet zijn opgemaakt naar aanleiding van het verhandelde en stelt dus voor van het amendement van den heer *Ackkersdijck* nit te sluiten de woorden „onafhankelijk van."

De *Voorzitter* ziet in de redaktie van den heer *Ackersdijck* dat overwegend bezwaar niet, daar toch het verlangde, een verslag met bepaalde konklusie, verkregen wordt, als resultaat der overwegingen van de rapporteurs, maar Spr. gelooft dat het voorgestelde door dat lid eigenlijk op hetzelfde neêrkomt, daar het verslag der verrigtingen en bevinding waarvan de 1. alinea spreekt, behouden blijft.

De heer *Kien* verklaart niet te vatten den geest van het door den heer *Ackersdijck* in het midden gebragte, of men verlangt een afzonderlijk verslag van de zienswijze der rapporteurs dan wel, of zij ook haarklein moeten opnemen de opinien der leden in de afdeelingen geuit en daarnaar eene konklusie opmaken.

De heer *Ackersdijck* licht zijn gevoelen in dier voege toe, dat hij zegt, dat de leden der komm. met de zaak bekend geworden, hun gevoelen mededeelen. Wat overigens de heer *Hoytema* voorstelt is juist wat Spr. bestrijdt, het uitbrengen van een eigen gevoelen en dat van anderen te gelijk, dat is niet mogelijk, maar Spr. stelt voor eerst mede te deelen wat de andere leden denken, en dan hun eigen gevoelen voor te dragen.

Het amendement van den heer *Ackersdijck* wordt hierop met 19 tegen 11 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *Metelerkamp*, *Spengler*, *v. Tuyll v. Zuylen*, *v. Beeck Calkoen*, *Cordes*, *Schas*, *Munnicks v. Cleeff*, *Huydecoper*, *Broers*, *Strick v. Linschoten*, *Kien*, *v. Voorthuysen*, *v. Asch v. Wijck*, *v. Hoytema* en *Boer*.

De wijziging van den heer *v. Hoytema* hierdoor vervallen zijnde, worden de wijzigingen, in het reglement gebragt overeenkomstig de bedenkingen des ministers, zonder omvraag goedgekeurd en het reglement definitief vastgesteld, waarna de vergadering wordt verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

Zitting van Woensdag 16 *Julij.*

Tegenwoordig zijn 30 leden, afwezig de heeren *de Beaufort*, *v. Hoytema*, *Kien*, *Jongeneel*, *de Louter*, *Wijers*, *v. d. Poel*, *Schas*, *v. Nooten*, *v. d. Poll* en *Hartjens*.

De Voorzitter deelt mede, van den heer *Jongeneel* kennisgeving te hebben ontvangen, dat dit lid verhinderd wordt de vergadering van heden bij te wonen.

Aan de orde van behandeling is het verslag der komm. betreffende de dienst der provinciale veeartsen.

De heer *Munnicks van Cleeff* kan met het voorgestelde niet instemmen en gelooft niet, dat het aan het doel zal beantwoorden. Er waren, zegt Spr., vroeger geene eigenlijke veeartsen en met het oprigten der veeartsenijschool heeft men getracht jongelieden aan te sporen tot die betrekking. Uit de fondsen voor den landbouw genoten zij, vijf jaren na het verlaten der school, eene toelage en werden ook voor de dienst der kavalerie gebruikt. Het is echter gebleken, dat die maatregel niet voldoende was en er is gevraagd, of de prov. naderhand eene subsidie zou willen geven, ten einde het doel te bereiken, dat meer jongelieden zich aan dat vak wijdden. Met de verandering der school in 1851 is het getal der kweekelingen zeer gering, en zijn de vooruitzigten voor hen slecht, daar de empyrici boven hen verkozen werden, terwijl, wel is waar, niet allen die de school verlieten dezelfde bekwaamheden hadden. Dit neemt, zegt Spr. niet weg, dat toch het beginsel moet gehandhaafd worden en hij zou bezwaar vinden in het voorstel van Gedep. Staten om de prov veeartsen weg te zenden, en aan de gemeentebesturen over te laten die te beroepen, en alsdan te subsidiëren; aan de gemeente besturen worden vele lasten reeds opgedragen en het is te vrezen dat er geene overeenstemming zal zijn. Zoodanig voorstel is reeds vroeger beproefd doch niet gunstig ontvangen.

De heer *Voet* is het in vele opzigten met den vorigen Spr. eens, doch wenschte met een enkel woord terug te komen op de konklusie zijner woorden van 13. Nov. jl. omtrent dit onderwerp, welke was, dat van wege de vergad. een adres wierd gezonden aan den minister van binnenl. zaken, met verzoek, dat eene wetsbepaling wierd daargesteld tot wering der empyrici en dat men voort zou gaan de veeartsen te bezoldigen en aan te houden, met verbetering echter van standplaats. Betreffende het 1. gedeelte, zegt Spr., is een adres ingediend, doch daarop geen antwoord gekomen, en het 2. gedeelte is toen oorbaar geacht, vooral om een einde aan de diskussien te maken. Spr. kan zich wel vereenigen met het rapport, daar men alsdan eene deur heeft opengelaten voor talent en aktiviteit, maar juist de subsidie acht hij aan vele bezwaren onderhevig, bv. de verdeelingen over verschillende gemeenten, de hoegrootheid der bijdragen, de standplaats van den veearts, als eene gemeente meer betaalt dan eene andere. Verder gelooft hij, dat de traktementen niet ruim genoeg zullen worden, vooral als men bij groote afstanden verpligt is een paard te houden. Het komt Spr. voor, dat de belangstelling in deze zaak niet zeer groot is, want o. a. in het jaarverslag over 1855 is er weinig of niets over aangehaald, en nu meent Spr. om de zaak tot eene zekere afdoening te brengen, als amendement te stellen 1. dat een gelijksoortig adres als vroeger aan den minister is verzonden, bij de hervatting harer werkzaamheden aan de Tweede Kamer worden gerigt en 2. als men het beginsel aanneemt der geldelijke tegemoetkoming, de vee-artsen in het belang van de dienst verantwoordelijk zijn aan een dirigerend vee-arts der 1. klasse, woonachtig in de hoofdplaats der provincie en die op zijne beurt verantwoordelijk is aan het hoofdbestuur van laatstgemelde. Spr. zegt met betrekking tot dit laatste tot grondslag te hebben genomen, wat in Zeeland bestaat, alwaar de inrigting het best is.

De heer *Pabst* gelooft niet dat de prov. Staten in het gebrek van eene wet voor de uitoefening der veeartsenij kunnen voorzien en zegt dat zulk eene regeling veel voor en tegen zich heeft. Hij acht haar wenschelijk, doch zoolang zij niet bestaat is het onmogelijk de empyrici geheel te weren, en van den anderen kant moet men echter die lieden niet te vrijen teugel geven, daarom heeft men steeds de eigenlijke veeartsen op de verschillende wijzen ondersteund, welke in het rapport van Ged. Staten zijn kenbaar gemaakt en waartusschen men moest kiezen, want de regeling kon in deze provincie niet blijven gelijk zij was, de veeartsen toch moesten tourneés doen en daarop werd hunne hulp zelden ingeroepen, waardoor de zaak kostbaar en nutteloos was. Spr. gelooft, dat Gedep. de zaak uit het juiste oogpunt beschouwen. Er moet namelijk meer vertrouwen in de artsen worden opgewekt, dat niet verkregen wordt, als zij alleen door Gedep. worden aangewezen, maar dat welligt zal ontstaan door meerdere aanraking tusschen de landlieden en de artsen, en vooral als zij hen zelven kunnen kiezen en betalen. Op het platte land is men echter karig in het geven van traktement, daarom is eene toelage noodig, vooral omdat het noodzakelijk is dat de Staten van zoodanige personen rapporten kunnen inwinnen. De regeling van Gedep. beveelt zich dus van alle zijden aan, en te meer nog, omdat in een rapport van den heer *Numan* vroeger hetzelfde werd voorgesteld. Tegen de bezwaren van den heer *Voet*, voert Spr. aan, dat de verdeeling en de bepaling der som, door de gemeenten te geven, van Gedep. Staten zal uitgaan en dat, daar de gemeente-besturen eer te weinig dan te veel zullen geven, dit de Komm. genoopt heeft, voor te stellen, de prov. subsidie te verhoogen. Wat betreft het amendement, kan Spr. zich niet vereenigen met het rigten van een adres aan de Tweede

Kamer, daar hij dit als eene nuttelooze demonstratie beschouwt, en aan het 2. punt, zal hij zijne stem niet geven, want de voorgestelde regeling bestaat wel in Zeeland, maar daar is de geheele zaak geregeld en dat bedoelen Gedep. Staten niet. Men heeft geen korps willen organiseren, maar de bedoeling is deze: dewijl de wet het gebruik der empyrici niet verbiedt, moeten de prov. Staten zorgen, dat die door het meerder gebruik der veeartsen geweerd worden. Daartoe moeten zij vertrouwen bezitten en dat meent men dat zij kunnen verkrijgen als zij door de gemeenten zelven gekozen worden, doch daar hun traktement te gering zou zijn, wil men de prov. daartoe laten subsidiëren.

De *Voorzitter* gelooft dat men het eens is, dat eene regeling noodzakelijk is, welk beginsel de verg. heeft uitgesproken toen zij besloot een adres in te dienen, waarop tot nog toe niet is geantwoord, zoodat het bepaalde slechts eene transitoire regeling zou zijn, tot dusverre daarin bestaande, dat van wege de Prov. in elk geregtelijk kanton, uitgezonderd een, veeartsen worden aangesteld, hetgeen echter telken jare tegenspraak vond, omdat het nut niet geëvenredigd was aan de kosten. Men meent, dat aan de gemeenten meer invloed moest worden toegekend. Gedep. Staten deden het vorige jaar een voorstel, dat echter geen bijval vond, omdat het te laug op tijd werkte en men de zaak wilde bespoedigen; hiervan is het gevolg het voorstel, dat thans wordt gedaan, de strekking hebbende om de gemeenten door subsidiën aan te sporen tot het gebruik maken van veeartsen. Spr. acht de zaak ook in het belang der veeartsen, om hen uit een onzekeren toestand te verlossen, waarin zij steeds verkeeren. Met betrekking tot het rapport der Komm., voor zooverre het afwijkt van het voorstel van Gedep. Staten, stellende dezen voor de subsidie op $^1/_2$ en gene haar op $^2/_3$ te stellen, meent Spr., dat het voordeel van den maatregel te trekken, niet groot zal zijn, men verlangt voor hetzelfde geld meer nut, en op dit oogenblik zijn er 6 veeartsen, die te zamen *f* 2100 subsidie genieten, volgens het voorstel zal het getal tot 9 worden gebragt. Spr. meent, dat het verlangen was, dat ook een grooter getal zou kunnen worden aangesteld, en dat zou kunnen verkregen worden zoo de bezoldiging van provincie en gemeenten gelijk werd gesteld, maar Spr. meent toch ook, dat als de bezoldiging blijft gelijk zij was, *f* 350, en eenige gemeenten niet zooveel belang in de zaak stellen, dat zij *f* 175 daarvoor geven, hun belang daarbij niet groot mag worden genoemd. Met betrekking tot het amendement van den heer *Voet* zegt Spr., dat het nog niet gebleken is, hoe deze regering over de zaak denkt, en hij zou dus meenen, dat misschien hetzelfde nut verkregen wierd, indien de verg. kon goedvinden Gedep. Staten uit te noodigen namens haar bij den minister op nieuw op deze regeling aan te dringen. Maar tegen het 2. voorstel heeft Spr. meer bezwaar. Men beoogt hier eene andere organisatie dan die thans wordt voorgedragen, en Spr. meent, dat het eenig denkbeeld, dat aan de voordragt ten grondslag ligt, is, dat het aan de gemeenten wordt overgelaten de aangelegenheid naar goedvinden te regelen, maar die een veearts verlangt en er kosten voor over heeft, zal bij wijze van aanmoediging eene prov. subsidie ontvangen, en Spr. gelooft in het stelsel van den heer *Voet* het denkbeeld te zien opgesloten, dat de Prov. in distrikten verdeeld is en aan het hoofd van ieder distrikt zich een veearts bevindt, teerwijl naar het oordeel van Gedep. Staten in sommige deelen der prov. vele, in andere geen veeartsen zullen komen. Zoo bovendien het denkbeeld van den heer *Voet* mogt worden aangenomen, gelooft Spr. dat het groote uitbreiding zal moeten erlangen, want het onderstelt eene toestand die niet bestaat. Zoo vraagt Spr., wat de betrekking zal zijn tusschen den dirigerenden veearts en de ondergeschikte veeartsen en waarvoor zij verantwoordelijk zullen zijn, en hetzelfde moet Spr. vragen ten aanzien van Gedep. en den dirigerenden veearts.

De heer *Ackersdijck* ondersteunt het eerste gedeelte van het voorstel en vindt het zeer passend, dat uit de prov., waar de veeartsenij school gevestigd is, een adres uitga aan de wetg. magt, ten einde dit belangrijk onderwerp geregeld worde. Spr. stelt echter voor, dat adres aan de beide Kamers te zenden.

De heer *Menso* ondersteunt het voorstel van Ged. Staten als het meest rationele; als door de gemeenten het bewijs gegeven wordt, dat zij belang stellen in de veeartsen en opofferingen voor hen willen doen, zal hun stand in die gemeenten verheven worden. Tegenwoordig genieten zij ja een traktement maar op eene wijze, steeds gepaard met onaangename gewaarwordingen. Het oordeel, tot dusverre over hen geveld, was ongunstig, en waarom, omdat men ze niet kende en alzoo geene achting of vertrouwen konde schenken. Spr. acht het mogelijk dat er bij den aanvang misschien geen 6 gevraagd zullen worden, maar twijfelt niet, dat hun aantal vermeerderen zal, en mogt dit zoodanig het geval zijn, dat de provincie *f* 3000 moest geven, dan gelooft hij, dat men bepaaldelijk zou kunnen zeggen, dat die som nuttig was. In ieder kanton, zegt Spr., is een veearts, uitgezonderd in een, maar als in dat eene kanton er ook een was geweest, meent Spr., dat een aantal gemeenten hem toch niet gebruikt zouden hebben, daar de afstand te groot is en men den veearts te spoedig noodig heeft, waarbij nog komt, dat men niet kan verlangen, dat hij voor een gering salaris 3 à 4 uur loopen zal; een paard te houden zou te kostbaar zijn, en het is om deze en een aantal andere redenen, dat zich het voorstel aanbeveelt.

De heer *Pabst* merkt op, dat de Komm. zich geheel met het voorstel van Gedep. Staten heeft vereenigd, doch het alleen wenschelijk achte, dat Gedep. Staten gemagtigd werden eene hoogere toelage van wege de provincie te kunnen geven. De Komm. heeft dit echter niet aan de vergadering als eene wijziging in de regeling voorgesteld, zoodat behalve het amendement van den heer *Voet* alleen het voorstel van Gedep. Staten in diskussie is.

De heer *v. Cleeff* merkt op, dat het moeijelijk zou zijn aan de belangstelling der gemeenten eene gelukkige uitkomst toe te kennen, want dat de empirici steeds boven de veeartsen zullen verkozen worden.

De heer *Broers* vreest, dat de vergadering, door de veeartsen uit provintiale dienst te ontslaan, hun gezag en vertrouwen zal verminderen; dat zij het empirisme in de hand zal werken, en velen die tegen de veeartsen gestemd zijn, in hun vooroordeel versterken. Juist omdat er zooveel vooroordeel tegen hen in de gemeenten ten platte lande, bestaat, vreest Spr. dat men het voorgestelde doel niet zal bereiken.

Den heer *Voet* bevestigt dit in de meening, dat vele gemeenten geen arts zullen kiezen, en worden er geene gekozen dan leidt zulks tot den val der veeartsenijkunde. Wat de opmerking van den heer *Pabst* aangaat, acht Spr. vooral hier centralisatie noodig en gelooft hij, dat als dit stelsel in Friesland gevolgd ware, de longziekte nooit zulke verwoestingen had aangerigt. Wat betreft het aangevoerde door den heer *Menso* is Spr. het niet eens, dat over het algemeen het oordeel ongunstig is, en houdt hij het er voor dat als een veearts in vier of vijf gemeenten verkozen wordt, hij wel degelijk een paard moet houden.

De heer *Pabst* zegt, dat het bezwaar van den heer *Broers* daarop berust, dat de gemeenteraden zoo dom en vol vooroordeelen zouden zijn, dat zij niet den goeden weg zouden kunnen onderkennen en volgen dien hun door het prov. bestuur wordt aangewezen. Er mogen er zijn die dit, zegt Spr., veronderstellen bij de landlieden in het algemeen, maar dat de gemeente-besturen die worden gekozen, ten gevolge van het bestaande kiesstelsel, dat steeds bekwame menschen in de gemeente-besturen heeft gebragt, door vooroordeel niet in staat zouden wezen het goede te onderkennen, meent Spr. te mogen betwijfelen. De opdragt der regeling van deze zaak aan de besturen der gemeeten in overleg met H. Gedep. Staten is juist voor hem een reden te meer geweest dat hij het voorgestelde heeft aangeraden, wijl het nu aan die gemeentebesturen zal zijn overgelaten en gedep. op hun een' gewenschten invloed kunnen uitoefenen.

De heer *Bastert* deelt niet het bezwaar van den heer *Broers* en gelooft, dat het er op aan komt in die betrekking mannen te hebben die voor de zaken berekend zijn. De zoodanigen zullen op den duur de vooroordeelen overwinnen. Spr. gelooft ook dat niet de bezoldiging door de provincie hun de kroon op het hoofd zet, maar hun eigen talent en kunde. Hem is een plaats bekend waar een provinciale veearts weinig te doen heeft, terwijl een ander er een goede praktijk heeft.

De heer *v. Beeck Calkoen* merkt op dat de aanleiding der voordragt is, dat de tot dus verre gebezigde middelen ontoereikend waren en men dus gedwongen was naar anderen om te zien; ook deze diskussie, zegt Spr., heeft wederom aan het licht gebragt, dat het krachtdadig tegengaan van het empirisme eigenlijk behoort uit te gaan van de hooge regering, en zoo lang dat niet geschiedt, de Staten naar middelen behooren om te zien. Het doet Spr. genoegen dit middel rationeel te hooren noemen en hij vindt dat er kans tot slagen is, als de gemeentebesturen er in betrokken zullen worden en de landlieden die door hunne indirekte bijdragen den veearts ondersteunen, ook tevens bereid zullen zijn, zich van zijne hulp te bedienen.

De heer *Broers* verdedigt zich tegen het verwijt van den heer *Pabst*, alsof hij laag neêrziet op de gemeenteraden ten platte lande; hij zegt in het algemeen gesproken te hebben van het vooroordeel der landlieden tegen de veeartsen, en dat ook zal bestaan bij de gemeenteraden, omdat die voor het grootste gedeelte uit landlieden, zijn zamengesteld. De heer *Pabst* stemt toe, dat het bij de landlieden bestaat, en de gemeenteraden ten platten lande zijn grootendeels uit landlieden zamengesteld.

De heer *Lagerwey* vraagt, of Gedep. Staten eene subsidie van de helft voldoende achten. De komm. was zoodanig van het nut van *goede* veeartsen overtuigd dat zij daarom $^2/_3$ voor de provincie en $^1/_3$ voor de gemeenten voordroeg, ten de zaak te bevorderen; hoe meeer veeartsen hoe goedkooper, de reiskosten maken het duur; te vele gemeenten zamen te willen doen werken acht hij dus niet raadzaam. Den heer *Broers* doet Spr. opmerken, dat het denkbeeld dat de gemeentebesturen in overleg met Gedeputeerden de benoeming doen, juist de landlieden zal aansporen hunnen eigen veearts te gebruiken, daar zij hem ook mede betalen; dit is een sterke prikkel om ten goede mede te werken, en het moeten menschen zijn die de handen uit de mouw durven steken.

De *Voorzitter* meent, dat de vraag van den heer *Lagerwey* bevestigend beantwoord moet worden, want hadden Gedep. de helft niet voldoende geacht, dan hadden zij dat niet voorgesteld. De zaak, zegt Spr., zal eene gemeentezaak worden, de gemeenten moeten betalen wat behoort tot de gemeentezaken; nu stemt de prov. eene subsidie toe, en het denkbeeld van een subsidie is niet, dat die subsidieert de grootste bijdragen geeft; hier strekt men die uit tot de helft en Spr. acht haar dus vrij aanzienlijk, maar gelooft, dat, zoo de ondervinding bewijzen mogt, dat het dan nog te groote moeijelijkheid zou inhebben veeartsen te krijgen, men hierin verandering zou kunnen brengen.

De heer *Lagerweij* verklaart, na deze laatste verzekering des Voorz., dat hij met de hslft subsidie door de prov. genoegen kan nemen.

Wordt alsnu met 23 tegen 4 stemmen aangenomen het voorstel van ged. Staten. Tegen hebben gestemd de heeren, *Voet*, *v. Tuyll v. Znylen*, *v. Cleeff* en *Broers*.

Hierop worden verworpen de beide voorstellen van den heer *Voet* met 20 tegen 7 en 26 tegen 1 stem. Voor hebben gestemd, bij het eerste, de heeren, *Voet*, *v. Veersen*, *v. Tuyl v. Zuylen*, *v. Cleeff*, *de Heus*, *H. Verloren* en *Ackersdijck* en, bij het tweede de heer *Voet*.

Wordt alsnu besloten overeenkomstig het voorstel van den Voorz. om Gedep. Staten uit te noodigen bij den minister, onder referte naar het vroeger ingediend adres, aan te dringen op eene regeling der veeartsenijkunde.

Aan de orde is het advies der Komm. betreffende de herziening van het reglement op de paardenfokkerij.

De heer *Munnicks v. Cleeff* meent ten opzigte dezer zaak, dat het beginsel om eene bescherming te verleenen reeds is uitgemaakt, in de vergadering van 1853. Van 1781 tot 1810 zegt Spr. was de paardenfokkerij geheel vrij, en dit had ten gevolge dat het paardenras in een ellendigen toestand kwam, hetgeen gemaakt heeft dat na 1810 een ander stelsel moest worden ingevoerd. Men heeft de reglementen herzien en van tijd tot tijd getracht, het gebrekkige daarin vervat te wijzigen en voor te komen, doch bij de nieuwe regeling van zaken in 1848 waren de reglementen in een toestand dat zij beschouwd konden worden als niet te bestaan, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot het in 1853 voorgestelde beginsel, hetwelk met eene meerderheid van $^2/_3$ der verg. werd aangenomen, waarop men dien overeenkomstig een reglement heeft vastgesteld, waarvan de ondervinding de juistheid moest erkennen, terwijl het na 2 jaren herzien zou worden. De Komm. van landbouw heeft dit reglement overwogen en gemeend eenige wijzigingen daarin te moeten voordragen. Het beginsel wordt nu wederom door Ged. Staten op het tapijt gebragt met de vraag of men er aan zal vasthouden, maar, vraagt Spr. hoe wil men nu reeds gunstige resultaten zien daar het reglement eerst voor 2 jaren is vastgesteld. Het is zegt Spr. geen volkomen beschermend regt, ieder is bevoegd hengsten te houden en hij mag zijne eigen merrien daarmede dekken, doch tot de dienst van anderen zich wijdende, dienen de hengsten geene erfelijke gebreken te hebben en mitsdien de landlieden eenigzins gewaarborgd te worden; het is voornamelijk noodig om goede hengsten te houden en de ongeschikten te weren. Men verklaart dat het ongunstig werkt, maar vraagt Spr. vindt men niet markten waar het Utrechtsch paardensoort gezocht is; wanneer even schoone merrien bij de hengsten gebragt wierden, dan zou dit gewis tot nog schooner uitkomsten leiden. Het reglement afschaffen is die geringe landlieden in de hand werken, die slechts weinige paarden houden en een hengst er bij dien zij als dekking laten gebruiken en waarmede zij in hunne behoefte voorzien, en de strekking van het reglement is, om tot de voortteeling ongeschikte hengsten te weren: het komt Spr. voor dat het beginsel niet meer in behandeling moest komen, daar het eens is aangenomen en vastgesteld.

Vervolg hierna.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.